

DOŻYNKI GMINNE

TARNAWA

2014

DRODZY CZYTELNICY

Dożynki, Święto Plonów, są wyrazem hołdu i podziękowania dla rolników oraz wszystkich pracujących na rzecz rolnictwa. Są też najpiękniejszą formą wyrażenia miłości do Matki Ziemi, która swymi owocami nas zaspokaja i pozwala nam żyć, a swoją hojnością nagradza trud włożony w Jej pielęgnowanie.

Mieszkańcom Gminy Sędziszów i Naszym Gościom życzę, aby chleb, symbol dostatku, dar ziemi, zawsze był na Waszych stołach, a Rolnikom dziękuję za wysiłek, za pracę na ziemi ojców - dziedzictwo nieprzemijające.

Jednocześnie pragnę gorąco podziękować wszystkim osobom i firmom, które aby uświetnić ten dzień, zaangażowały się finansowo i rzeczowo w organizację Dożynek Gminnych.

Wacław Szarek

Burmistrz Sędziszowa

TARNAWA

Miejscowość Tarnawa leży na obrzeżach gminy Sędziszów. Zajmuje powierzchnię 859 ha, w tym 678 ha użytków rolnych. Ma dobrze rozbudowaną infrastrukturę komunalną, w tym wodociągową. Znaczna część mieszkańców prowadzi własne gospodarstwa rolne. Powstają firmy zajmujące się handlem i usługami związanymi z rolnictwem, budownictwem i leśnictwem.

Parafia p.w. Św. Marcina

Tarnawa jest siedzibą Parafii p.w. św. Marcina z własnym cmentarzem parafialnym. Pierwszy kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny powstał na początku XV wieku i był drewniany. Został spalony podczas rokoszu Lubomirskiego. W 1666

roku jego odbudowy podjął się ks. Proboszcz Suchodolski. Kościół został konsekrowany pod wezwaniem św. Marcina w 1750 roku.

Obecny murowany kościół wybudowano w 1856 roku w innym miejscu. Jego budowę sfinansowali m. in. hr. Joanna Ledóchowska dziedziczka dóbr krzelowskich oraz Wincenty i Paulina Radzimińscy. Kościół jest charakterystyczny dla budownictwa czasu, kiedy to rząd rosyjski narzucał plany.

W kościele znajduje się zabytkowy krucyfiks z XVII wieku (na zasuwie św. Antoniego). Główny ołtarz w kształcie sarkofagu zdobią cztery złożone kolumny. W ołtarzu obraz Matki Bożej Częstochowskiej, a na zasuwie Matka Boska Różańcowa. Po obu stronach ołtarza

stoją figury – św. Ap. Piotra i Pawła. W kościele znajdują się m. in. obrazy – św. Anny, Matki Bożej Nieustającej Pomocy, św. Marcina, św. Rocha, św. Izydora, św. Elżbiety. Dawny kościół stał na wschód od obecnego, pozostawiono tam żelazny krzyż upamiętniający miejsce jego usytuowania. W biblioteczce parafialnej znajduje się kilka dokumentów pochodzących z XVI wieku, niektóre są z 1555 roku.

Epizody historii parafii znaczą kamienne tablice. Kościół w Tarnawie był świadkiem niejednej historii, ale trzy ciekawe wątki zostały zapisane na kamiennych tablicach, które dostrzeże każdy spacerujący wokół kościoła. Tablica o peregrynacji podaje, iż Mat-

Tarnawa... - cd. na str. 2

Projekt realizowany jest w ramach PROW 2007-2013, Działanie 4.1.3 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla małych projektów

*Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie*

Tarnawa... - cd. ze str. 1

zakonny i punkt opieki nad samotnymi i starszymi osobami. Zajmują się duszpasterstwem parafialnym jako katechetki, zakrystianki, organistki.

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Armii Krajowej w Tarnawie

Szkoła Podstawowa w Tarnawie istnieje od roku 1993.

Od 2012 roku szkoła prowadzona jest przez „Fundację z Uśmiechem”

przedszkole. Realizowany jest projekt „Szkoła Sukcesu” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dzięki temu, uczniowie mogą rozwijać swoje pasje i talenty w wielu kołach zainteresowań w tym: w kole fotograficznym, naukowym, chórze oraz uczestniczyć w atrakcyjnych wyjazdach edukacyjnych.

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Krzelowie

W obrębie parafii mieści się Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego im. Macieja Rataja w Krzelowie, w którym uczy się ok. 170 uczniów. Przy Zespole funkcjonuje: Gimnazjum, Technikum i Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

W ZSCKP działa Szkolne Schronisko Młodzieżowe posiadające 100 miejsc noclegowych w pokojach 1, 2 i 4 – osobowych, wyposażone w komputery z dostępem do internetu. Funkcjonuje stołówka, świetlica, sala gimnastyczna, boiska do gier zespołowych.

Dawne czasy pamięta urokliwy krzelowski dwór, niegdyś letnia siedziba Wielowiejskich.

Koła Gospodyń Wiejskich

W ważniejszych uroczystościach parafialnych biorą również udział członkinie Koła Gospodyń Wiejskich z Tarnawy, Szałas, Marianowa, Swaryszowa, Krzelowa - Czekaia.

Kultywują tradycje wielopokoleniowych rodzin, zwyczaje i obyczaje mające rdzenne korzenie w polskiej kulturze narodowej. KGW w Tarnawie powstało w 1929 roku i jest najstarszym Kołem na terenie gminy. Członkinie tego koła uczestniczą we wszystkich ważnych wydarzeniach wsi, gminy i regionu.

Ochotnicza Straż Pożarna

OSP w Tarnawie została założona w 1917 roku. Straż miała za zadanie oprócz walki z pożarem, także walkę z okupantem z I wojny światowej. Dzięki ofiarnej pomocy miejscowego społeczeństwa w 1924 roku ukończono budowę remizy strażackiej, która jednak w skutek działań wojennych II wojny światowej została poważnie uszkodzona. Odbudowy budynku podjęli się w czynie społecznym miejscowi strażacy. Aktualnie funkcję Prezesa OSP pełni p. Marian Wolski.

z Kielc.

Swoją działalność Fundacja rozpoczęła w grudniu 2007 roku. Podmiotem jej działań jest wszechstronna pomoc rodzinie w tym w szczególności dzieciom i młodzieży. Misja Fundacji związana jest z udzielaniem wsparcia zwłaszcza rodzinom z małych miejscowości oraz ludziom niepełnosprawnym. Organizuje alternatywne formy zajęć przedszkolnych na terenie małych wsi, gdzie dostęp dzieci do edukacji przedszkol-

nej jest ogromnie utrudniony. Zadanie to jest dla niej priorytetem, ale i wielkim przedsięwzięciem.

Nauka w szkole odbywa się w systemie sześcioklasowym, funkcjonuje oddział przedszkolny oraz ośmiogodzinne

ka Boża
nawiedziła
parafię i „wier-
ne jej dzieci” 27
października 1973

roku. Kolejna tablica dedykowana jest czterem obrońcom Ojczyzny, poległym w walkach z bolszewikami w latach 1919–20, a została wmurowana w „10 rocznicę odparcia najazdu Rosji sowieckiej” 19 października 1930 roku. Największa z tablic utrwała długą listę nazwisk osób poległych w czasie II wojny światowej z parafii Tarnawa, a także ze wsi Swaryszów w 1944 roku. Na cmentarzu parafialnym znajdują się groby nieznanymi żołnierzom poległym w 1939 roku, którzy zginęli podczas ostrzeliwania pociągu przez samoloty niemieckie pod Sędziszowem. Swoją służbę Bogu i ludziom świadczy Ksiądz Proboszcz Jan Biernacki, który także pełni funkcję kapelana gminnego OSP.

Cmentarz ofiar II wojny światowej w Swaryszowie

Niedaleko wsi Swaryszów w parafii Tarnawa, znajduje się cmentarz ofiar rozstrzelanych przez Niemców 17 sierpnia 1944 roku. Cmentarz ten jest największym miejscem upamiętniającym hitlerowskie zbrodnie na terenie powiatu jędrzejowskiego. W bieżącym roku minęła 70 rocznica tych wydarzeń. Jeszcze żyją Ci, którzy byli naocznymi świadkami wydarzeń z 17 sierpnia. Ich życie jest świadectwem okrucieństwa II wojny światowej. Dowodem są również mogiły tych, co przełali swoją krew za wolność naszej Ojczyzny. Ze strony władz samorządowych i Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa zostały podjęte działania zmierzające do restauracji obiektu cmentarza, nagrobków i otoczenia. Dbanie o miejsca pamięci narodowej jest naszym obowiązkiem wielopokoleniowym.

Siostry Elżbietanki – Dom Filialny w Tarnawie

Na terenie parafii posługują Siostry Elżbietanki mające w Tarnawie dom

TRADYCJE RZEMIEŚLNICZE

Tegoroczne Święto Plonów rolników gminy Sędziszów odbywa się w trakcie realizacji operacji pn. „Kultywowanie tradycyjnych zawodów i tradycji rzemieślniczych regionu w ramach Dożynek Gminnych Tarnawa 2014” finansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach PROW 2007-2013 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich; Europa inwestująca w obszary wiejskie. Celem imprezy jest promowanie dziedzictwa kulturowego jak również zwrócenie uwagi jej uczestnikom na bogate zasoby twórczości i tradycji rzemieślniczej tkwiące w naszym środowisku jędrzejowskiej wsi. Stan rolnictwa naszego regionu posiada wielki potencjał przyrodniczy, kulturowy i historyczny oparty o indywidualne gospodarstwa z własną siłą roboczą i bogatą spuścizną tradycji wyrobu potrzebnych sprzętów oraz potraw tradycyjnej polskiej kuchni. Niezmiernie potrzebne jest pobudzenie i wskazywanie tych war-

tości i dróg ich wykorzystania w celu pozyskania trwałych źródeł dochodu dla mieszkańców obszarów wiejskich, a także stworzenia nowych miejsc pracy, często dla wszystkich domowników. Realizacja operacji przyczyni się do podniesienia świadomości wśród mieszkańców naszej gminy i naszego regionu poprzez przeprowadzenie w czasie trwania imprezy takich za-
mierzeń jak:

- zaprezentowanie na stanowiskach przez artystów rękodzielników i rzemieślników uczestniczących w przedsięwzięciu dorobku swojej twórczości – co wielu uczestnikom zwróci uwagę na możliwości wykorzystania produktów z własnych gospodarstw rolnych i najbliższej okolicy do tworzenia podobnych towarów, pozwoli nawiązać kontakty w celu ich zbycia lub podsunie pomysł uruchomienia własnej produkcji,
- obecność na imprezie osób parają-

cych się sztukią rzemiosła ludowego będzie okazją do pozyskania fachowej wiedzy na temat prowadzenia danych zawodów,

- udostępniona w formie konsultacji fachowa wiedza będzie dodatkowym i niezwykle pożytecznym elementem pozyskania właściwej informacji i nawiązania kontaktów,
- zaproszenie i udział uczestników w warsztatach pozwoli „zasmakować” i spróbować własnych możliwości.

Spotkanie z tradycyjnym zawodem i rzemiosłem to przygoda dla młodego pokolenia i poznawanie świata z czasów ich przodków.

Tradycyjnie już w czasie uroczystości dożynkowych wręczane są odznaczenia i wyróżnienia:

„Zasłużony dla rolnictwa”

Decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 07 maja 2014 roku odznaki honorowe „Zasłużony dla rolnictwa” na wniosek Burmistrza Sędziszowa otrzymali:

1. Jacek Bratek zam. Szałas
2. Teresa Małgorzata Niedbalska zam. Tarnawa
3. Bogusława Krzosa zam. Szałas
4. Ryszard Mędrak zam. Tarnawa
5. Zofia Dywońska zam. Pawłowice – Zagaje
6. Paweł Młynarski zam. Gniewięcin
7. Marcin Głowa zam. Pawłowice
8. Jerzy Niechciał zam. Czepiec
9. Jacek Habor zam. Mierzyn

„Order Serca Matkom Wsi”

Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Warszawie na wniosek Świętokrzyskiego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych w Kielcach oraz Burmistrza Sędziszowa przyznał „Order Serca Matkom Wsi”

ODZNACZENIA I WYRÓŻNIENIA

- jedyne odznaczenia honorujące matki i kobiety wiejskie dla Pań Sabiny Kozińskiej oraz Aleksandry Kaczmar-
skiej mieszkanek Tarnawy.

„Sołtys Gminy 2013”

Tytuł „Sołtysa Roku 2013” naszej gminy decyzją Burmistrza w 2013 roku przypadł sołtys wsi Szałas Pani Bogusława Krzosa, która otrzymała również wyróżnienie i puchar w konkursie „Sołtys Roku 2013” Województwa Świętokrzyskiego przyznane przez Marszałka Województwa i Prezesa Stowarzyszenia Sołtysów Ziemi Kieleckiej.

„Super producent zbóż powiatu jędrzejowskiego”

Tytuł „Super producenta zbóż powiatu jędrzejowskiego” na szczeblu Gminy Sędziszów uzyskał Pan Michał Bonarski zam. w Sędziszowie, a prowadzący gospodarstwo rolne w Klimontowie.

W organizowanym przez Komisję Zdrowia, Ładu i Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Sędziszowie konkursie na „**Najpiękniejsza posesja, balkon, wiejski ogród kwiatowy**” w br. laureatami zostali:

Kategoria „Najładniejsza posesja”:

I miejsce: **Bartosz Pośpiech**, Zielonki i **Łukasz Sobczyk**, Sędziszów ul. Bąkowska;

II miejsce: **Teresa Tomczyk**, Klimontów;

III miejsce - **Anna i Marcin Ostrowscy**, Mstyczów.

Kategoria „Balkon”:

I miejsce: **Zofia Bryła**, Mstyczów;

II miejsce: **Janina Dudek**, Pod zadek.

Kategoria „Wiejski ogród kwiatowy”:

Wyróżnienie - **Teresa Konieczna**, Je-
żów.

Pani **Teresa Małgorzata Słowik-Niedbalska**

mieszka w Tarnawie gdzie wspólnie z mężem Jackiem użytkują gospodarstwo rolne o powierzchni 60 ha nastawione na

uprawę zbóż (25 ha), rzepaku (25 ha) oraz roślin strączkowych. Do punktu skupu odstawiają ponad 75 ton rzepaku oraz 100 ton zbóż. Zajmują się również chowem bydła i trzody chlewnej, ale aktualnie w mniejszym zakresie, odstawiając 1,5 tony żywca wołowego i 4 tony wieprzowego. Rolnicy posiadają dwa silosy zbożowe, kombajn zbożowy oraz ciągnik z pełnym agregatem uprawowo – siew-

nym. Państwo Niedbalscy korzystali ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie „Modernizacja Gospodarstw Rolnych”, z których zakupili kombajn zbożowy oraz maszyny i urządzenia rolnicze. Starościna tegorocznych dożynek gminnych interesuje się życiem wsi i angażuje się w nie, nie zaniedbując przy tym obowiązków domowych. A tych ma bardzo dużo. Nie da się ni-

czego oszukać, wszystko musi być zrobione co do godziny. Nawet jednodniowy wyjazd trzeba dobrze zaplanować. Państwo Niedbalscy wychowują troje dzieci: 2-u letniego Szymona, 16-to letniego Łukasza oraz 18-to letniego Mateusza, którzy w wolnych chwilach chętnie pomagają rodzicom. Pani Teresa ma także swoją pasję. Jest nią pieczenie ciast. Jak sama twierdzi, to dla niej wielka przyjemność.

Gospodarstwo Państwa Niedbalskich można stawiać jako przykład, gdyż dzięki doskonałemu zarządzaniu, osiąga się tu zamierzone efekty. Pani Teresa w bieżącym roku na wniosek Burmistrza Sędziszowa otrzymała od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi odznakę honorową „Zasłużony dla rolnictwa”.

Starościna prowadzi także działalność gospodarczą z zakresu sprzedaży nawozów mineralnych.

STAROSTOWIE DOŻYNEK

Pan **Jacek Bratek** mieszka w miejscowości Szałas, gdzie wraz z żoną Agnieszką prowadzą gospodarstwo rolne o pow. 23 ha. Ukierunkowane jest ono na chów trzody chlewnej oraz produkcję zboża konsumpcyjnego. Aktualnie w budynkach inwentarskich znajduje się 7 macior, 140 szt. warchlaków oraz prosiąt. Do punktu skupu odstawiane jest rocznie ponad

17 ton żywca wieprzowego oraz 10 ton zbóż konsumpcyjnych. Pozostałe zboże przeznaczone jest na pasze własne dla liczego stada zwierząt. Gospodarstwo jest w pełni usprzętowane. Wła-

ściciele posiadają m. in.: dwa ciągniki, kombajn zbożowy i ziemniaczany, prasę wysokiego zgniotu, rozrzutnik obornika. Żona Pana Jacka twierdzi,

że wszystko co osiągnęli w gospodarstwie to głównie zasługa męża. Wszelkie prace wykonują samodzielnie, także remonty. Pracy w gospodarstwie produkującym żywiec jest bardzo dużo. Rodzicom chętnie pomagają dzieci: 13-to letni Kamil i 16-to letnia Kinga. Starosta tegorocznych dożynek prowadzi również działalność gospodarczą, wykonuje usługi z zakresu konstrukcji i pokryć dachowych. Chętnie pomaga mieszkańcom wsi

we wszystkich sprawach z jakimi się do niego zwrócą. W bieżącym roku na wniosek Burmistrza Sędziszowa Pan Jacek otrzymał od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi odznakę honorową „Zasłużony dla rolnictwa”.

